

เล่าเรื่องน้องพลอย

คุณพ่อและคุณแม่

ผู้สัมภาษณ์ : ขอให้คุณพ่อคุณแม่ช่วยเล่าเรื่องของน้องพลอย

คุณพ่อ : ตอนน้องพลอยอายุประมาณ 2 ขวบ เด็กข้างบ้านที่อายุไล่เลี่ยกับน้องพลอยพูดเก่งแล้ว ผมก็แปลกใจว่า เอ๊ะ ! ทำไมลูกยังไม่พูดเลย เลยบอกแม่ของน้องพลอยว่า เราน่าจะรออีกสัก 1-2 เดือน เพราะว่า 2 ขวบกว่า ก็น่าจะพูดได้บ้าง ทีนี้พื่อน้องพลอยอายุ 2 ขวบครึ่ง เขาก็ยังไม่พูด ก็เลยพาไปปรึกษาคุณหมอที่โรงพยาบาลรามาริบัติ คุณหมอตรวจการได้ยิน ตรวจช่องปาก เพดานปาก ลิ้นไก่ ก็ไม่พบความผิดปกติ แต่พอไปสังเกตพฤติกรรม คุณหมอสัญญาน้องพลอยเป็นออทิสติก

ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากเรื่องพูดช้าแล้ว มีความผิดปกติอย่างอื่นไหม

คุณพ่อ : ความผิดปกติอย่างอื่นที่เห็นได้ชัด ก็คือ เวลาที่พาน้องพลอยไปในสถานที่ที่มีเด็กหลายคน อย่างสนามเด็กเล่น น้องพลอยจะแยกตัวออกไปอยู่คนเดียว ถ้าใครส่งเสียงดัง น้องพลอยก็จะไม่ชอบ ความผิดปกติอีกอย่างหนึ่ง ก็คือน้องพลอยจะชอบเดินเขย่ง เรื่องเขย่งนี้ ตอนแรกผมก็ไม่ได้สังเกตเห็นหรอกนะ แต่หลังจากรู้ว่าลูกพูดช้า ก็เริ่มสังเกตเขาอย่างใกล้ชิด พอดูเข้าจริง ๆ ก็เลยเห็นว่าน้องพลอยจะเดินเขย่งตลอดเวลา นอกจากเดินเขย่ง ก็มีเล่นมือ หมุนตัว หมุนได้ 20 - 30 รอบ โดยไม่มัน ไม่งง และไม่ล้ม

ผู้สัมภาษณ์ : การรักษาน้องพลอยเริ่มอย่างไร

คุณพ่อ : พอตรวจเสร็จ คุณหมอก็ให้น้องพลอยไปฝึกพูด ให้ทำกิจกรรมบำบัด โดยแนะนำให้มาที่สถาบัน ๆ น้องพลอยเริ่มมาปรับพฤติกรรมและทำ SI ที่สถาบัน ๆ ตั้งแต่อายุ 3 ขวบ ทำอยู่ 2 ปี ก็เปลี่ยนเป็นแบบฟลอร์ไทม์ ตอนนี้นำฟลอร์ไทม์มาได้ 1 ปีแล้ว

ผู้สัมภาษณ์ : คุณพ่อคุณแม่มองเห็นความแตกต่างของแนวการฝึกทั้ง 2 อย่างอย่างไร

คุณพ่อ : ที่เห็นชัดเจน คือ การฝึกแบบเดิม เป็นเหมือนเป็นการทำตามคำสั่งเสียมากกว่า ตอนที่นั่งทำตามคำสั่ง ครูสอนอะไร ให้ทำอะไร น้องพลอยเขาจะทำได้ จะรู้ว่า อะไรคืออะไร อะไรทำอย่างไร รูปแบบเป็นการฝึก เป็นการเรียน เราารู้สึกว่าเขาไม่ชอบ เหมือนเขาไม่มีความสุข ไม่สนุก ไม่มีอารมณ์ร่วม แบบว่าทำไปนะ นี่ชาย นี่ขวา ให้หันไปทางโน้น ให้หันมาทางนี้ แต่พอเปลี่ยนมาใช้ฟลอร์ไทม์ อารมณ์ของเขาจะมา เขารู้สึกสนุก อยากเล่น แสดงความรู้สึกว่าชอบที่เราจะลงไปเล่นกับเขา ดูเขามีความสุข

คุณแม่ : ความจริงน้องพลอยไม่ชอบถูกบังคับ ถ้าเป็นการเรียน เขาจะไม่ค่อยสนใจ บางทีอแง ร้องให้ต่อต้าน แต่พอมาใช้ฟลอร์ไทม์แล้ว เขารู้สึกสนุก เพราะไม่ได้ถูกบังคับให้นั่งโต๊ะอยู่กับที่ เมื่อก่อนนี่แม่จะใช้

คำสั่งอย่างเดียว เราคิดว่า ถ้าเราสั่ง แล้วเขาทำได้ แสดงว่าใช้ได้ แต่พอทำไป ทำไป เขาก็เริ่มไม่ฟังคำสั่งเรา เขาก็เลยเครียด ถ้าฉันไม่สอนดีกว่า เพราะเธอไม่ทำ ฉันก็ไม่สอนเธอ พอเปลี่ยนมาเป็นเล่นกัน รู้สึกว่ามันง่ายกว่าการไปนั่งสอน นั่งถามว่า นี่คืออะไร นี่คืออะไร สู้หิบบเามาเล่นดีกว่า เมื่อก่อนนี้ เวลาว่างงาน ก็ไม่ให้เขามายุ่ง ทำกับข้าว ก็ไม่ให้อยู่ แต่เดี๋ยวนี้ ให้เขามาช่วยทำโน่นทำนี่ ภูพื้นกัน กวาดบ้านกัน เขาก็ทำได้ เขารู้สึกว่าเป็นการเล่น เมื่อก่อนเราเครียด เราเลยผอม แต่พอตอนนี้เราสบายขึ้น เขาก็เลยอ้วน

คุณพ่อ : ผมขอเสริมอีกนิดหนึ่ง ผมคิดว่าสาเหตุที่น้องพลอยชอบฟลอร์โธม เป็นเพราะว่าโดยปกติ เขาไม่ชอบให้ใครมาสอน ไม่ชอบให้ใครมาตีกรอบ ไม่ชอบให้ใครไปยุ่งกับเขา เวลาเราทำฟลอร์โธม เขาเป็นคนนำ เขาก็เลยรู้สึกว่ามันสนุก มีความสุขที่จะให้พ่อแม่มาเล่นด้วย เหมือนกับมีสิ่งเร้าใหม่ๆ เข้ามา โดยเขาเป็นคนเริ่มก่อน เรียกว่าไม่ชอบให้ใครขีดเส้นให้เดิน ชอบจะขีดเส้นเอง คนอื่นจะเข้ามาก็ต้องมาเล่นตามเส้นตามกรอบของเขา เขาเลยสนุกและอยากจะทำเล่น

ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้งิจกรรมระหว่างวันของน้องพลอยมีอะไรบ้าง

คุณพ่อ : ผมใช้ฟลอร์โธมเป็นหลัก ส่วนการใช้ชีวิตประจำวัน ก็จะเน้นสอนคำศัพท์สั้น ๆ และยังคงใช้ SI แต่ผมจะไม่กำหนดกฎเกณฑ์ว่าทำอะไรก่อนอะไรหลัง จะคละ ๆ กันไป ผมอยากจะให้ลูกอยู่ในสังคมได้ ใช้ชีวิตประจำวันได้ ดูแลตัวเองเป็น ผมก็เลยฝึกเขาทุกอย่างที่มีในชีวิตประจำวัน ทั้งในบ้านและนอกบ้าน อย่างการไปซูเปอร์มาร์เก็ต หรือร้านหนังสือ แรก ๆ ที่พาไป น้องพลอยจะส่งเสียงดัง โหวกเหวก โวยวาย ผมก็คอยเตือนคอยย้ำกับเขา ว่าจะดูหนังสือตรงไหน เอาหนังสือออกมาแล้ว ต้องเก็บที่ไหน ผมสอนให้เขารู้จักการเข้าคิว รอคอย และจ่ายเงิน เมื่อก่อนนี้ พอได้หนังสือที่ต้องการ น้องพลอยจะออกจากร้านทำเดี๋ยวเลย ผมต้องสอนให้เขาดูคนอื่น ว่าทำกันอย่างไร ผมต้องยอมให้คนรอบข้างมองเราแบบแปลก ๆ เดียวนี้น้องพลอยเข้าใจแล้วว่า เวลาไปซื้อของ ต้องทำอย่างไร เขาจะไปหยิบตะกร้าเอง เลือกขนมเอง เวลาพ่อหยิบขนมส่งให้ เขาจะมองก่อน ถ้าเขาไม่ชอบ เขาจะเก็บเข้าที่ พอเลือกของเสร็จแล้ว เขาก็ไปเข้าคิว พอถึงคิวตัวเอง ก็หยิบของจากตะกร้าออกมาวางที่ละชั้น ๆ แล้วส่งเงินให้ กว่าจะได้แบบนี้ ก็ใช้เวลาเป็นปี

ผู้สัมภาษณ์ : คุณพ่อคุณแม่ทำอย่างไร เวลาที่มีคนไม่เข้าใจน้องพลอย

คุณพ่อ : ที่แรกผมก็รับไม่ค่อยได้ เวลามีคนมองลูกเราแปลก ๆ ผมดึงลูกออกมาจากตรงนั้นเลย แต่พอมาหลัง ๆ ผมก็คิดได้ว่า เราเอาลูกมาเข้าสังคม เพื่อให้เขาเรียนรู้ ถ้าเราดึงลูกออกไป เขาก็จะยิ่งไม่ได้อะไร พอคิดได้ ผมก็เลิกสนใจสายตาคนอื่น ไม่สนใจว่าใครจะมองอย่างไร ลูกเรามีสิทธิที่จะไป มันเป็นสิทธิของทุกคน แต่เราก็เคารพสิทธิในสิทธิของคนอื่น ไม่ให้ลูกเราไปรบกวนเขา ผมไม่อายุที่จะบอกคนข้าง ๆ ว่า “พี่ครับ ลูกผมเป็นเด็กพิเศษ” บางที่ต้องบอกก่อน เขาจะได้เข้าใจ อย่างเวลาเข้าแถว ก็บอกว่า “ขอโทษนะครับ น้องเขาเสียงดังนิดหนึ่ง เขาเป็นเด็กพิเศษครับ” คนส่วนใหญ่จะเข้าใจ แต่ก็มีบางคนที่มีมองแปลก ๆ แล้วเดินหนีไปเลย ก็ไม่เป็นไร

ผู้สัมภาษณ์ : คุณพ่อคุณแม่มีวิธีการจัดการเรื่องเวลาอย่างไร

คุณพ่อ : ตั้งแต่ว่างลูกเป็นออทิสติก ถ้าไม่ใช่เวลาทำงาน ผมจะอยู่กับลูกตลอด เวลาเขาจะนอน ภาพสุดท้ายที่ลูกเห็น ถ้าไม่เป็นพ่อ ก็ต้องเป็นแม่ เวลาตื่นก็เหมือนกัน ลืมตามาก็เห็น ไม่พ่อ ก็แม่ ไปไหนก็ไปด้วยกัน 3 คน ไม่เคยทิ้ง

คุณแม่ : จะอยู่ด้วยกันตลอด แรก ๆ รู้สึกเบื่อมากที่เขาเป็นแบบนี้ ใช้เวลานาน กว่าเราจะคิดว่าเราต้องอยู่กับเขาตลอด ต้องใช้เวลาเขามาก ๆ ตอนที่เขายังไม่ค่อยรู้เรื่อง ยิ่งกระโดด ยิ่งหมุน เราจะรู้สึกเหนื่อยมาก

เพราะต้องพะวักพะวงกับเขาตลอดเวลา แต่พอเขาค่อย ๆ ดีขึ้น จากการที่เราทำมา ผึกมา ก็คิดว่าเราผ่านมา ได้ตั้งเยอะแล้ว ถึงจุดที่สบายหน่อยแล้ว เรารู้สึกพอใจ ที่เขามาได้ถึงระดับนี้

ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้น้องพลอยเป็นอย่างไรบ้าง

คุณพ่อ : น้องพลอยดีขึ้นมาก เมื่อก่อนนี้ ไม่ฟังคำสั่งเลย มีพฤติกรรมแปลก ๆ ทั้งเขย่ง กระโดด หมุนตัว เล่นมือ เรียกก็ไม่หัน ไม่สบตา ไม่จดจ่อ ไม่มีอะไรเลยสักอย่าง แต่เดี๋ยวนี้ ฟังคำสั่งรู้เรื่อง พฤติกรรมเรื่องการ เขย่ง กระโดด หายไปหมดแล้ว เหลือแค่เล่นมือนิดหน่อย เขาสามารถทำอะไรเองได้หมด อย่างเราบอกว่า น้องพลอยไปกินน้ำ เขาก็จะเดินไปเอง เปิดตู้เย็น หยิบขวดน้ำออกมา หยิบแก้วเปล่าออกมา เปิดฝา รินน้ำ ต้มเสร็จ ก็เก็บขวดน้ำ เก็บแก้วน้ำ เก็บเข้าที่เข้าทางหมดทุกอย่าง ถ้าน้ำหก ก็เอาผ้ามาเช็ด

ผู้สัมภาษณ์ : คุณพ่อคุณแม่มีเคล็ดลับอะไรบ้าง

คุณพ่อ : ผมคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ถ้าไม่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเลย เด็กก็จะไม่เข้ามาหา ไม่อยากที่จะเล่นกับเรา ถ้าเขารู้สึกว่ามันไม่สนุก ไม่ปลอดภัย เขาก็ไม่อยากจะเล่นด้วย ถ้าเรามีเวลาให้น้องน้อย ความสัมพันธ์ตรงนี้ก็อาจจะน้อยไป หรือเข้าไป

คุณแม่ : ใช่ เราต้องรักเขามาก ๆ ต้องให้ความรักกับเขา เมื่อก่อนนี้แม่จะตี จะดุ เพราะว่าไม่ได้ตั้งใจ เขาไม่รู้คำสั่ง ใช้อะไรก็ไม่ทำ ไม่รู้อะไรสักอย่าง เราเลยตีเขา ตั้งแต่มาฝึกทำฟลอร์ไทม์ แล้วถูกคุณหมอดู บ่อย ๆ เรื่องตีลูก แม่ก็ค่อย ๆ ปรับปรุงตัวเอง ให้รู้จักเล่นกับลูก และแสดงความรักให้ลูกรับรู้ พอเรามีความรักให้กับเขาเยอะ ๆ เขาก็ตอบกลับมาให้เราเห็นว่า เขาก็รักเรา เขาเชื่อฟังเรามากขึ้น เพราะเราไม่ตี ไม่ได้บังคับเขาเหมือนอย่างเมื่อก่อน แม่คิดว่าความรักนี้แหละช่วยลูกได้

คุณพ่อ : เทคนิคที่ผมใช้ นอกจากที่คุณหมอแนะนำแล้ว ผมแอบจำจากการสัมมนาของผู้ปกครองที่ทำ ฟลอร์ไทม์ เทคนิคบางเทคนิค เล่นเอาผมถึงกับอึ้ง อย่างของแม่น้องกบ ผมต้องร้องในใจว่า “โอโห...ทำได้ขนาดนี้หรือ” ฟังแล้วรู้สึกว้าว ฝีมือเรานี้รังทำยากเลย เขาทำได้ขนาดนี้ ผมก็เลยเอาเป็นตัวอย่าง อย่าง เทคนิคของแม่น้องเตี๋ย พอฟังแล้ว ผมเอามาปรับใช้กับน้องพลอยได้เลย

คุณแม่ : พอพ่อกลับมาจากการสัมมนา ก็จะมาเล่าให้ฟัง แล้วลองทำตาม บางที่เป็นเรื่องที่ไม่คิดไม่ถึง ก็รู้สึกแปลกใจว่า แค่ง่าย ๆ อย่างนี้ ทำไมเราถึงคิดไม่ออก บางเรื่องก็กลับมาถามครูนุก พอครูนุกแนะนำนิดเดียว เราก็กลับไปทำกับลูกได้ เรื่องบางเรื่องดูเหมือนง่าย แต่บางทีมันคือ คิดเองไม่ออก

ผู้สัมภาษณ์ : ขอให้คุณพ่อคุณแม่ฝากข้อคิดถึงผู้ปกครองอื่น ๆ

คุณพ่อ : ผมอยากฝากเรื่องเวลา คนที่มีเทคนิคดีมาก เล่นเก่ง สนุก ถ้ามีเวลาให้ลูกมาก ๆ อย่างผม น่าจะพัฒนาลูกได้เร็วขึ้น อย่างผมนี้ เทคนิคไม่เก่ง แต่ผมมีเวลา มันก็เลยช่วยลูกได้

คุณแม่ : อยากให้รักลูกมาก ๆ เล่นกับเขาเยอะ ๆ พอรักเขาแล้ว เขาจะดีขึ้น พ่อแม่ต้องเล่นเอง อย่างที่ อย่ายก ลูกไว้กับใคร ให้คิดว่า ถ้าเราไม่ทำ แล้วใครจะทำ เราเป็นพ่อเป็นแม่ต้องเป็นคนทำ ถึงแม้ว่าลูกจะดีขึ้นช้า แต่เขาก็ดีกว่าเมื่อก่อนมาก เราต้องคิดว่าเขามาได้ตั้งไกลแล้วนะ จากจุดที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลย อย่ายก ลูกไปเปรียบเทียบกับเด็กอื่น ทำไปเรื่อย ๆ เขาก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ